

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fill. — Községeknél, körjegyzőknél és tanítóknál 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Tóth János.

Társzerkesztő: **Dr. Franciscy Lajos.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. szám.

Hirdetési árak: Egy háromhasábos petitsor ára 16 fill. Többszöri közlésnél árkedvezmény.

Hivatalos hirdetések 100 szögig 4 kor., minden további szó 4 fill.

Bizalomgyártás.

Hosszú, öt hónap óta tartó parlamenti háborúnak zajába végre beleszólnak a törvényhatóságok, hogy a kinos helyzetbe jutott kormányt bizalmi szavazatukkal támogassák.

Későn jönnek a kormány segítségére, mint azok a szövetségeseik, a kik a harc színterére olyankor érkeznek meg, midőn már a megsegítendő hadsereg jó nagy vereséget szenvedett. Ugy látszik nem volt bennök valami nagy készség a segítő akcióra, de a kormány utasítására mégis megmozdultak, kivezényelték hadaikat és most tüntető felvonulásokat rendeznek, melyektől azonban senki sem ijed meg. Mire jók tehát azok a felvonulások?

Arra talán, hogy a kormány iránt az országos bizalom impozáns módon megnyilatkozzék? Hogy mindazok a törvényhatóságok, melyekben a szabadelpvűpártnak többsége van, a kormány iránt minden kérdésben bizalommal viseltetnek, azt úgy is tudja az egész ország. Ezt tehát nem szükséges dokumentálni, s ha mégis magukra erőszakolják ezek a törvényhatóságok a bizalom-nyilvánításnak műlekedéséből fakadó tényeit, ezt az erőlködést senki az országban komolyan nem veheti,

következőleg az a parlamentben dülő háború kimenetelét legkevésbé sem befolyásolhatja.

Tüntettek a liberális törvényhatóságok az egyházpolitika mellett, mely az ország nagy többségének nem kellett, tüntetnek most a katonai javaslatok mellett, melyek senkinek sem kellenek. Ha a kormány kívánná, ugyanazzal a virtussal tüntetnének ezen javaslatok ellen. Kormánysszellemet szolgálnak ezek a közigazgatási szervek, nem országos politikát, épp azért mindenre kaphatók.

A törvényhatóságok tüntetésétől az ellenzéki obstrukciónak egyetlen egy méregfoga sem fog megfájdulni, hanem igenis meg fog erősödni a katonai köröknek a nemzeti követelményekkel szemben tanúsított ellenállása. Ismét rá fognak mutatni Bécsben az ország közvéleményére, mint a melynek nagy többsége a katonai terhek emelését akarja, a nemzeti követelések teljesítését pedig nem kívánja.

Hamis lesz ez a hivatkozás most is, mint volt sok más esetben, mert a tényállás az, hogy a nemzet jogainak érvényre emelését minden magyar ember szükségesnek tartja és kívánja, a katonai terhek fokozását pedig abszolúte senki sem akarja. De mit törődnek Bécsben a tényállás igazságával, nekik csak az kell, hogy

terveik és szándékaik keresztülvitelének lehetőségéről meggyőződjenek. Erről pedig rögvést meggyőződnek, mihelyt látják, hogy Magyarországon a kormány az őt támogató többséggel a parlamentben és a parlamenten kívül is feltétlenül rendelkezik.

Az osztrák érdekek tesznek tehát ismét jó szolgálatot mindazok a törvényhatóságok, melyek most a kormány javára bizalmi szavazatokat gyártanak.

A néppárt nem követte az obstrukció terére a függetlenségi pártot, nem is követhette, mert az obstrukciót olyan eszköznek tartja, melynek használatát csak az alkotmány védelme tenné jogosulttá, a végső szükség esetében, azon elvnel fogva: In extremis extrema sunt tangenda. Ilyen helyzetbe jutott tényleg az ellenzék Bánffy alatt, a mikor az alkotmányos alapjogok sértettek meg, és újabb jogsértések veszedelme fenyegette az országot. Most azonban, ha még oly káros kihatása van is a katonai javaslatoknak gazdasági és nemzeti szempontból, azt még sem lehet állítani, hogy ezen javaslatok alkotmányunk épségét támadják meg, szentesített törvényeken alapuló jogokat sértenek.

Az obstrukciót ennél fogva a jelen esetben szükséges parlamenti fegyvernek nem tarthatjuk s így a jogosultságát sem

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCAJA.

Aurelia szerencsétlen jegyese.

Irta: **Mark Twain.**

A jelen esetben közlendő eseményeket egy fiatal hölgy leveléből vettem, ki a szép San José városban lakik. Ez a hölgy teljesen ismeretlen előttem, ki levelét egyszerűen „Aurelia Mária” névvel írta alá, ami álnév is lehet. De, miként az mindig lenni szokott — a szegény leánynak, a szerencsétlenség miatt, mely érte, csaknem a szíve hasadt meg; félrevezető barátainak és álnok ellenségeinek ellentmondó tanácsai annyira megzavarták, hogy nem tudja, mint szabaduljon a nehezségek hálójából, melybe reménytelenül bonyolódott. E dilemmában hozzám fordult segítségért és megindító ékesszólással kéri tanácsomat és támogatásomat, melylyel a kőszívet is megpuhítaná. Itt következik szomorú története.

Mikor tizenhat esztendő volt — írja — megismerkedett egy nála körülbelül hat esztendővel idősebb Williamson Breckinridge Caruthers nevű fiatal emberrel New Jerseyből és szenvedélyesen, lényének egész hevével beleszeretett. Hozzá tartozóik beleegyezésével eljegyezték magu-

kat és úgy tetszett egy ideig, hogy élete ment lesz mindazon gondoktól, melyek az életet rendszerint kísérik. Végre azonban megfordult a szerencse: Caruthers himlőbe esett s mikor hosszabb betegeskedés után fellábadt, arca reszelőhöz hasonlított és szépsége örökre oda lett. Aurelia kezdetben fel akarta bontani az eljegyzést, de szerencsétlen vőlegénye iránt való részvéte győzött s csak az esküvőt halasztotta el néhány hónappal későbbre, hogy azalatt a változott helyzettel megbarátkozzék.

A menyegző napján Breckinridge tekintetével egy léghajó utját követve, verembe esett és lábát törte, melyet térdén felül le kellett vágni. Aurelia ismét közel volt ahhoz, hogy az eljegyzést felbontsa, de ismét győzött a szerelem s csak az esküvőt halasztotta el, hogy újból beletörődjön az új viszonyokba.

De ismét baj érte a szerencsétlen fiatal embert. Egy korai agyulövés egy ösztűz alkalmából egyik karját vitte el, a másikat pedig három hónappal később cséplőgéppel szakította el. E szerencsétlenségek csaknem szétzúzták Aurelia szívét. Az fájt neki legjobban, látni, mint válik darabokra jegyese szemei előtt. Tudta, hogy e rettenetes csonkítási folyamat nem tarthat soká, de semmi eszközt sem ismert, mint állja utját.

Könnygazdag kétségbeesésében csak azt bánta, hogy az első szerencsétlenség után nem esküdött meg vele, úgy tevén mint a tőzsdés, ki mindjárt az első árfolyamesésnél keres fedeztet. Mindazonáltal legyőzte minden érzését és elhatározta, hogy megbarátkozik jegyeseinek természetellenes állapotával.

Ismét elkövetkezett a kitűzött esküvő napja, de vele jött a baj: Caruthers oly betegségbe esett, melynek következtében egyik szemére megvakult. A menyasszony rokonai azt vélték most, hogy már többet tett, mint a mennyi józanul követelhető tőle és kívánták, hogy eljegyzését felbontottnak tekintse. Némi habozás után azonban Aurelia, magát kitűntető nagylelkűséggel kijelentette, hogy ő nyugodtan gondolkodott a dolgról, de semmi olyat sem fedezett fel, ami Breckinridgenek hátrányára szolgálna.

Igy ismét elodázta az esküvő napját, ő pedig az alatt a másik lábát törte.

Szerencsétlen nap volt ez a szegény leánynak nézve, mikor látta, mint viszik az orvosok a legkomolyabb arcvonásokkal a zsákot, melynek alkalmazását a már előadott tapasztalatokból ismerte és szíve azt a keserű igazságot sugta neki, hogy ismét oda van szeretett jegyeseinek egy darabja. De azt is érezte, hogy hajlamának magja mind-

ismerhetjük el. De azt a hibát sem követ-
hetjük el, hogy az obstruáló ellenzék
ellen a kormányval összefogjunk. Mert
igaz ugyan, hogy alkotmányunk szem-
pontjából a mostani obstrukciót merész
kockázatásnak tartjuk, de a kormánynak
és az őt támogató szabadelvűpártnak a
magatartása viszont kockára teszi gazda-
sági érdekeinket és nemzeti jogainkat.
Ez pedig még veszedelmesebb, mint az
alkotmány felfüggesztése.

Az alkotmányt ugyanis csak erőszak-
kal lehetne felfüggeszteni, de az erőszak
által megásott sár felett még mindig ott
lebeg a feltámadás reménye. Míg abból
a sárból, melybe a kormány és a szabad-
elvűpárt eltemetni szeretnék gazdasági
érdekeinket és nemzeti jogainkat, nem
sarjadhat új élet, mert a lemondás poli-
tikája még mindenütt csak vereséget,
szégyent és bukást hozott a nemzetekre,
de vívmányokhoz nem vezetett.

Nagyon szépen fejtette ki gróf Zichy
János legutóbbi parlamenti beszédében,
hogy Magyarországon csak nemzeti ala-
pokra fektetett és a nemzeti aspirációkkal
teljes összhangban álló politikától lehet
várni alkotmányos intézményeink zavartalan
fejlődését. Ennek a politikának pedig
két sarktétele van. Az egyik az, hogy az
országot gazdaságilag felvirágoztassuk;
a másik pedig, hogy nemzeti jogainkat
és aspirációinkat az állami élet összes
szervezeteiben céltudatos alkotásokkal kör-
ülbástyázzuk és törhetetlen eréllyel a
teljes megvalósulás felé vigyük.

Ezzel a politikával a kormány és az
őit támogató többség merev ellentétben
áll. Szakadatlanul növelik a közterheket,
a nélkül, hogy a nemzetnek a hozott ál-
dozatokért megfelelő kárpótlást adnának.
A nemzeti jogok érvényesítésére pedig
éppen a hadseregnél, abban a szervezet-
ben, mely az állami önállóság kifejezésére
a legalkalmasabb lehetne, harminchat éven
át semmit sem tettek.

inkább szarba nő, annál inkább ellenállt hozza-
tartozói nyomásának és megújította eljegyzését.

Röviden az e-külvő előtt új szerencsétlenség
történt. Ez ebben az Owens-River indiánusok
csak egy embert skalpoltak meg és ez az egy ép
Williamson Breckineidge Caruthers volt New-
Jerseyből. Vidám szívvél sietett haza, bár haját
örökre elvesztette és a keserűség ez órájában
megátkozta azt a kegytelen kegyet, mely egész
fejét nem kívánta aldozatul.

Aurelia kétségbe esett, mitévő legyen. Ő
szereti még Breckinridgot, írja teljes női érzéssel,
még szereti azt, ami megmaradt belőle, de szülei
ellen vannak e kötésnek, mivel semmi vagyona
sincs s emellett munkakeptelen, magának pedig
nincs elegendő módja mindkettőjük fenntartásáról
gondoskodni. „Mit tegyen most?” kerdi fájdalmas
és aggasztó bizonytalanságban.

Kényes kérdés, oly kérdés, mely egy nőnek
és egy férfi körülbelül kétharmad részének a
boldogságát érinti s érzem, hogy itt nagy felelősé-
get vállalok magamra, ha határozott választ
adok. Nem lehetne-e megkísérelni őt ismét ki-
egésztíteni? Ha van Aureliának vagyona, úgy a
megcsönkített vőlegényt fa-kar és lábakkal, üveg-
szemmel és parókával szerelje fel, ami egész más
külsőt kölcsönöz neki; egyebként adjon neki még

Ez a lemondás politikája, mely hogy
megbukjék, arra kell igyekeznie minden
komoly ellenzéknek. Azért ha nem is
tartunk az obstruáló ellenzékkel, de vele
szemben a kormányt nem támogathatjuk.
Ez egy orvosság lenne, rosszabb a be-
tegségnél.

A pacifikacio Nyitramegyében.

Ezelőtt mintegy három héttel felkeresett
bennünket Grünfeld Náthán ur, nyitrai ügyvéd
és lapszerkesztő azzal, hogy ne csináljunk neki
nehézséget Rudnón és akkor ő, meg Wetzel Sán-
dor, rudnói plebánus egyhangulag megválasztatnak
megyebizottsági tagoknak Rudnón május 9-én. Ott
t. i. két tag volt választandó. Mi tréfára fogtuk
a dolgot és azt mondottuk, hogy nagyon szívesen
fogjuk ajánlani ottani elváratainknak, ha Grün-
feld ur — néppárti lesz. Amit ő természetesen
elharított magáról.

De mondott ő aközben mást is, amit hinni
nem akartunk, de ami végtelen sötét árnyat vet
Nyitramegye közigazgatási állapotaira. T. i. azt,
hogy ha őt léptetjük fel a rudnói lelkészszel együtt,
akkor a választást nem bántják a kormánypárton,
ha ellenben helyette két néppártit jelölünk, akkor
a kormánypárt ismét meg fogja támadni és meg
fogja semmisíteni a választást.

Megjegyzendő, hogy e helyen 1901-ben két
néppártit választottak, a választást Szabó divéki
jegyző, mint annak idején megirtuk, megfölel-
bezte, törvénytelen eljárással vádolván saját fölel-
valóját, Abaffy szolgabíró, aki akkor elnökölt. A
közigazgatási bíróság a választást megsemmi-
sítette.

Sokan nem fogják érteni, hogy miként kö-
vethetett el törvénytelenéget a főbíró, tán csak
nem azért, hogy a néppárti jelölteket győzelem-
hez juttassa. Szó sincs róla!

Ha törvénytelen volt a választási eljárás,
ugy az csak betanult komédia lehet. Ha a szol-
gabíró csakugyan nem helyesen vezette a választást,
azt készakarva tette, hogy a néppárt győ-
zelmét megakadályozza, ha már azt megfölel-
bezte, akkor le kell mondanunk a választástól.
Innen magyarázható, hogy a szolgabíró
most a jegyző panaszolja, mert tudja jól, hogy a
szolgabírónak semmiesetre sem lesz baja, hanem
a panasznak eredménye csupán két néppárti man-
dátum megsemmisítése lehet. És úgy is történt.

Az új választás máj. 9-ére tüzetett ki. Nyitra-
vármegye elnökül azonban ugyanazt az Abaffyt

kilenczven napi haladékat és ha ez idő alatt
nyakát nem szegi, keljen vele egybe és a dolgok
gokot bocsássa szabad folyásukra. Véleményem
szerint Aurelia ezzel nem sokat kockáztat, mert
ha ő ezután is nyilvánítja különös kívánságát
megcsönköltni, valahányszor erre jó alkalom nyílik,
úgy a legközelebbi kísérlet könnyen végét veti,
akkor pedig mindegy akár férjes Aurelia, akár
nem.

Ha már férjnel van, akkor a fatagok és
mindaz, amit hasonló értékben bír, az özvegyre
marad s így legfeljebb egy derek, de szerencsétlen
férj töredékének elvesztésén kesereghet, aki be-
csülettel fáradozott mindent a lehető legjobban
megteenni, de aki szokatlan ösztönrel bírt ön-
magával szemben. Kísérleje ezt meg Mari. En
jól es alaposan átgondoltam a dolgot és úgy ta-
lalom, hogy ez ön számára az egyedüli kivezető
út. Caruthers részéről pompás ötlet lett volna,
ha a dolgot mindjárt a nyakánál kezdte volna
meg és azt törte volna ki legelőször. De mivel
ő más csapásra tért és ezt oly későre, amennyire
csak lehet halogatja, nem hiszem, hogy mi őt
ebben valahogy akadályozhatnók. Ily körülmények
között mindent meg kell tennünk, amit tehetünk
és a dolgoknak szabad folyást engedünk. T.

küldötte ki, aki a kirendelt bíróság előtt maga
is bevallotta, hogy a választást törvénytelenül
vezette, s éppen azért meg is semmisítették azt.

Mért nevezték ki éppen Abaffyt? — Azért,
mert ez már ért a törvénytelen választásokhoz. És
uti figura docet, és mint Grünfeld Náthán előre
megmondotta, az eredmény egészen olyan volt,
mely a nyitramegyei liberálisok taktikájához tel-
jesen méltó. T. i. az elnök egyszerűen nem jött el.

Mult szombaton, május 9-én szakadó eső-
ben, részben 20—24 kilométer távolságról, mintegy
180 választó jelent meg és a zuhogó záporban
délig kitarítottak, anélkül, hogy Abaffy még csak
érdemesnek tartotta volna küldötte által értesíteni a
rá várakozó választókat. Ezek 12 óra után, mivel
belátták, hogy most már választás ugy sem lehet,
csurornviz visszaindultak közsegeikbe. A megjelent
választókból 135 néppárti és 45 szabadelvű volt.

Mult kedden kérdést intéztünk Markhot
Gyula urhoz, Nyitravármegye alispánjához, mi van
a dologban. És ő kijelentette, hogy a választásról
először a „Nyitramegyei Szemle” táviratából ér-
tesült és hivatalos jelentést csupán május 11-én
kapott, melyhez május 9. kelettel orvosi bizonyít-
vány volt csatolva, mely szerint többi közt heveny
gyomorgöröcsök — szállták meg a főbíró. Szóval
olyan hosszú nevű betegséget mondott az alispán,
hogy azt egy lélekzetre nem is tudnám kimondani.
— Különös, mondám, hogy ezt a betegséget Grün-
feld Náthán ezelőtt három héttel megjósolta. —

Grünfeld ur ugyan nem apodiktice az elnök
betegségét említette, hanem annyit mondott, hogy
ha két néppártit léptetünk fel és győzünk, akkor
— emlékezem szavaira! — a vármegyének ezer
módja lesz, hogy a választást megfölelbe. — És
mi emlékezünk szavaira s Grünfeld urnak csak-
ugyan igaza volt.

Természetesen mindjárt gondoltuk, hogy
orvosi bizonyítványt ragasztanak flastromnak arra
a sebre, amit a választói jogon ütöttek.

Nálunk a jognak, igazságnak nem egyszer
orvosi-bizonyítvánnyal kötik be a szemét. Janits
Imre dr. volt vármegyei főjegyzőt kandidálták
szabadelvű képviselőnek az 1895. időközi választá-
són. Ha megválasztják, — a miut nényleg törté-
tént is — akkor le kell mondanunk megyei hivata-
láról. Igen ám, de aki hivataláról idő előtt lemond,
annak nincsen igénye nyugdíjra. Hogy ezt meg-
menthessek, orvosi bizonyítványt kapott, hogy
invalidus. És csodák csodája, nyolc év mulva,
midőn megüresedett az esztergomi kir. közjegyző-
ség, hirtelen egészséges lett, mint a makk. És
mai napig is legjobb kondícióban teljesíti hiva-
talát. Más rokkantak, ha nyolc évig eszik az in-
validusok kenyerét, még invalidusabbak lesznek
tőle. Nálunk ezen kenyér csak annál jobb egész-
ségére válik annak, aki fogasztja.

Craus István alispánnak, mikor Érsekújvárott
1896-ban megválasztották képviselőnek, szintén le-
kellett mondania hivataláról: de ha lemond, el-
veszti nyugdíját. Hogy el ne veszítse, kellett sze-
rezni orvosi bizonyítványt, hogy rokkant. És mi-
kor 1901-ben a választáson elbukott, dacára az
orvosi bizonyítványának, újra erősen pályázott az
alispáni szekre, de miután dr. Kramolin Victor
Markhot mellett foglalt állást, hát Craus István
urnak nem maradt egyéb hátra, mint, hogy to-
vább is rágja az invalidusok sanyaru kenyerét.

Ilyen példák után ne csodálkozzék senki, ha
az emberekben az orvosi bizonyítványba vetett
bizalom meginog, különösen, ha olyan körülményt
akarnak váratlanul feltüntetni, melyet Grünfeld
ur három héttel ezelőtt megjósolt.

Azért szigorú vizsgálatot kérünk Markhot
Gyula alispán urtól, mert ilyen hebeburgya eljá-
rás által a néppártunk nemcsak nem ártanak,
hanem ellenkezőleg annál nagyobb ellentállásra
serkentik. Az ilyen Craus István idejében divott
stiklik manapság nem maradhatnak megtorlás
nélkül már a szabadelvűpárt érdekében sem.

Ujdonságok.

Személyi hírek. Huszár István, lapunk nyomdájának tulajdonosa három hetre Pótyénbe utazott. — Árpássy Imre bankigazgató nejevel, és Argay Béla nyitrai tsvszeki bíró több heti olaszországi utazásukból Nyitrára érkeztek.

Promóció. Kaszala János, theol. tanár a nyitrai püspöki nagyobb papnöveldeben, tegnap, május 16-án hittudorára avatott a budapesti tudományegyetemen. Fiatal kollegánkat a felavatás alkalmából melegen üdvözljük. Ezzel kapcsolatosan jelentjük, hogy a helybeli kath. főgimnázium egyik derék fiatal tanára *Kopp Tibor* a napokban tette le Budapesten a doktori vizsgálatot.

Áthelyezés. Beregi László, irattári tiszt a trencsényi pénzügyigazgatóságnál, a nagyváradi p. ü. igazgatóságához helyeztetett át.

Az oltáregylet közgyűlése. A nyitrai oltáregylet közgyűlése, melynek f. hó 24-én kellett volna megtartatnia, elháríthatatlan akadályok következtében halasztást szenvedett. A közgyűlés, mint értesülünk, június 1-én pünkösdi héttől tartatik meg.

Halálozás. Gyurica Imre, bábindali községi bíró életének 66 évében elhunyt. A megboldogult egyszerű parasztagazda volt, de több mint 200,000 kor. értékű birtok tulajdonosa, melyet józan takarékosága és gazdálkodása által szerzett. Gyurica a 90-es évek közepén gr. Zichy János, nyitrai néppárti képviselő-jelölt egyik legtevékenyebb embere volt. — Klázer István, Pfeiffer Antal saághai (Nyitra) gazdaságának intézője május 2-án jobb létre szenderült. — Béke poraikra!

Nyitvárosi szépitő egyesület f. évi május hó 24-én, d. e. 11 órakor, Nyitrán, a városház nagytermében évi rendes közgyűlést tartja, melyre az egyesület tagjait ezennel tisztelettel meghívja.

Uj kereszttek. A helybeli kath. főgimnázium igazgatója közadakozásból a folyosók és minden osztály számára értékes szép kivitelű ezüstözött keresztet szerzett, a melyeket a napokban függesztettek ki az osztályokban.

Nőegyleti közgyűlés. A nyitrai és vidéki szegénysegélyző keresztény nőegylet május hó 20-án délután 4 órakor tartja évi rendes közgyűlést a menház tanácstermében.

Érettségi vizsgálat. A nyitrai katolikus főgimnáziumban az idei írásbeli érettségi vizsgálat kezdődik május hó 22-én és tart május hó 27-éig. A szóbeli pedig június hó 18, 19, 20, és 22-én fog megtartatni. Az érettségire jelentkeztek összesen 44-en, köztük két magántanuló, s három, kik tavaly a vizsgán buktak. — Érsekújvárott az írásbeli érettségi részben már e héten, t. i. május hó 15—16-án, továbbá 18—20-án, a szóbeli pedig június 15—17. napján fog megtartatni.

Brezányi János.

Nyitra város egyik derék polgára Brezányi János hunyt el e hó 14-én élete 90. évében. Fiatal korában ferenczrendi kispap, majd 1837/8-ban mint világi theológiát hallgatót a nyitrai papnöveldeben. Brezányi János példás keresztény élete, független gondolkodásmodja miatt általános tiszteletnek örvendett városunkban. A megboldogult öreg úr agg kora dacára is fiatalos szívóssággal kitartott a néppárt mellett utóbbi nagy küzdelmeinkben. Megválasztottuk nem egyszer bizalmi férfinak és az akkor 80 éves felüli aggastyán a legnagyobb készséggel elfogadta a farszót szerepet, sőt örült neki. Multjáról mi fiatalabb nemzedék már igen keveset tudunk, mert ő azzal nem szokott dicsekedni, csak a gyászjelentés árulja el, hogy 1848-ban honvédhadnagy is volt. Brezányi János a régi vagyonos nyitrai polgároknak utolsó maradványa volt. Igazgatósági tagja volt a Takarékpénztárnak, megyei és városi virilista. Közeli családi kötelék fűzte néhai dr. Schusztér Konstantin váci püspökhöz, amennyiben néhány év előtt elhunyt neje édes nővére volt Vac jótékonyaságáról örökké emlékezetes főpappjának. Még 90 éves korában is fűgén járt, a botot inkább csak parádénak használta. Mély fájdalommal gondolunk arra, hogy derék elvszilárd polgártársunk patriarchális alakját nélkülözni fogjuk. Aranytiszta jellemével kitudta vivni azoknak is feltétlen becsülését, akiktől politikai meggyőződése távol tartotta őt. Béke áldott poraira!

A nyitrai tűzoltó-egylet. Vettük a nyitrai önkéntes tűzoltó-egylet kimutatását az 1902-ik évről. Az egyletnek a tisztviselő személyzetén kívül 45 működő tagja van. A pártoló tagok száma 55. Az egyleti vagyon 19,788 korona 87 fillért tesz ki, a mult évi kiadások 5835 kor. ruhtak. A tisztviselő személyzet a következő: Elnök: Dr. Rudnay Sándor. Parancsnok: Ronchetti József. Pénztárnok: Misz Rezső. Szertárnok: Mühlhauser Vilmos. Testületi orvos: Dr. Bienstock Ignác. Szakaszparancsnokok: Koch József, Ronchetti Oszkár, Guttmann Izidor, Feitscher Ernő. Órparancsnokok: Bajerle Károly, Kaszala József, Bernáth György. A betegsegélyző kézi pénztár alapja: 338 kor. 56 fill. Csekélyke összeg! Itt megemlítjük, hogy Seeber Vince úr, minap elhunyt édes anyja temetése alkalmával a betegsegélyző alap javára 20 koronát adományozott.

„Nyitrai ingyen-tej“. Thuróczy Vilmosné, szül. Tóth Zsuzsanna úrnő és Báró Edelsheim-Gyulai Lipót úr aláírásával „Adakozzunk a nyitrai ingyen-tej intézményre“ cím alatt lelkes felhívást kaptunk, melyben nevezett emberbarátok egy igen fontos intézményre hívják fel a jótékony társadalom figyelmét. Arról van szó, hogy közadakozásból egy oly intézet létesítsék, a hol a tej megfelelő eljárás által csiramentesítettven, a 7 éven alul levő kisdedek életkorának megfelelő orvos által előírt készítésben adatnak mind azoknak, a kik a jótéteményben részesülni kívánnak. A nemes cél érdekében kibocsátott felhívásból kiemeljük a következőket: „Ismeretes tény az, hogy a gyermekek táplálása körül a legnagyobb hibákat a városok lakosságánál találjuk és ennek okát — egyes kárthatandó szándékos esetektől eltekintve — leginkább a lakosság nagy részének szegénységében és a kisdedeknek majdnem kizárólagos táplálékát képező tejnek jó minőségben való megszerzethetőségénél felmerülő alig leküzdhető nehézségekben kell keresnünk. Ezen állítás bizonyítására legyen elég csupán annak az egy ténynek a felsorolása, hogy az ország városai között a lakosság számának szempontjából kicsinynek nevezhető Nyitrán, a kisdedek célszerűtlen táplálása által előidézett halálos esetek, a gyermek halálozás arányának 14-9%-át képezik, az országnak ilyenmő átlagát tehát 2-9%-kal felülmulják. A mult század utolsó évtizedének népszaporodása hazánkban 9-13, Nyitvármegyében 11-07, Nyitra városában pedig 7-4 volt minden ezer lélek után. Ha tehát a gyermekhalandóságnak fennt idézett %-át a kisdedek táplálásának helyes mederbe terelése által megtudnók javítani, ezzel a népszaporulat szempontjából rossz arányokat mutató Nyitra városban eme viszonyokat az országos átlag színvonalára emelhetnők. Hazánk fővárosának néhány emberszerető polgára már is megmutatta, hogy a gyermekápolás főszközének: a tejnek ingyenes adományozása mily jótékony kihatást a kisdedek egészségére és fejlődésére. Aránylag csekély áldozattal létesíthető lenne ily intézmény vármegyénknek székvárosában, Nyitrán is, a hol a gyermekhalandósági viszonyok alapos orvoslásra szorulnak. Néhány egyébként könnyen megkapható korona, néhány liter tej, néhány zsemle adományozásával az intézmény életbeleptethető lenne és ennek a kiválóan emberbaráti intézménynek létrejöttét megalapítók áldozatkészségét hálásan megjutalmazná a tudat, hogy az ártatlan csecsemők százaiknak fonyadt arcára rózsákat varázsolt, hogy azok duzzadt egészségét létrehozta és hogy a pufók gyermekarcok gödröcskeiből előtörő mosoly mindmegannyi hálaíma azokért, akik ennek az áldásnak megteremtői voltak. Azokhoz az emberbarátokhoz fordulok tehát, kik a jótékony nemes érzése elől el nem zárkoznak és akik a kisdedek életének és egészségének megóvásában közreműködni nemcsak akarnak, de ebből cselek vésükben lelki örömet is lelnék.“ — A pénzbeli adományokat a tervezők Dr. Thuróczy Károly megyei tisztí főorvos úr címére kéri küldeni. A természetben felajánlott teje vonatkozó beszállítási időpontot az intézmény létesítése után fogják az illető nemes emberbarátokkal közölni.

Megemlítjük még, hogy az aláírások sorát Báró Edelsheim-Gyulai Lipót 500, és a báróné 200 koronával nyitották meg.

Dr. Prohászka egyetemi tanár. A budapesti egyetem hittudományi karában dr. Kisfaludy elhunytá folytán üresedés van a dogmatikai tanszéken. A f. hó 14-én tartott sz. István-társulati közgyűlés alkalmával több helyen beszéd tárgyát képezte a tanszék-kérdés és mindenütt osztatlan tetszéssel találkozott az az óhaj, hogy dr. Prohászka Ottokár az esztergomi papevelde lánglelkű tudós tanára, az ország legképzettebb dogmatikusa nevezessék ki e tan-

székre. — Mi dr. Prohászkat jól ismerjük, de éppen mivel jól ismerjük, meg vagyunk győződve arról, hogy ez állást soha nem fogja kérni. — Mért? Egyszerűen azon puritán elvnel fogva, hogy *ő soha semmit sem kér.* (Az igaz, hogy eddig nem is kapott semmit! És ki van téve annak a lehetőségnek, hogy nem is kap soha semmit.) Mi természetesen nem akarunk az illetékes tényezőknél tanácsot adni, hanem csak tolmácsolni akarjuk a közóhaj, hogy mennyire általános tetszéssel találkoznak az, ha dr. Prohászkat a budapesti egyetem hittani kara még akkor is kandidálná, ha ő e tanszékért nem folyamodik. Megtörtént ez másokkal is. Meghívták Schrödert Strassburgba, meghívták Ehrhardtot, és köztudomású tény, hogy a bécsi orvosi fakultás éppen ilyen meghívások által még külföldi emberek meghívása által is világhírré tett szert. Dr. Prohászka magyar ember, tehát itt még a kicsinyes szőrszálhasogatás sem tehet nehézséget, és a hittudományi kar tagjai csak növekednének az ország előtt tekintélyben, ha magukat dr. Prohászkaival kiegyeztetnék. A tanszék betöltésénél lehet, hogy lesz futkosás, protekció keresés és behoznak oda embert, aki ugyan rátermett a hivatására, de aki annyira erősítene a kar tekintélyét, mint dr. Prohászka, olyat az országban nem találunk soha. A hittani kar csak önmagát becsüli meg, megbecsüli a tudományt és jutalmazza a saját előnyét soha nem kereső szerénységet, ha a jeles esztergomi tanárt akkor is kandidálja, a mikor az az állást nem keresi.

Zarándoklat. F. hó 22-én indul el a lapunkban is hirdetett lurdi zarándoklat Kompáné József, nagysztricei esp. plébános ur vezetése alatt. A magyar zarándokcsapat mintegy 40 főből áll, köztük 3 ribéni, a többi pedig Magyarország más vidékéről való. — Május 25-én pedig Csulák Lajos tótmegyeri káplán vezetése mellett Nagy-Maria-Celbe indul egy zarándoklat. A részvételi jegy Tótmegyer v. Érsekújvárról oda és vissza 17 kor. 20 fill.

Jegyzők a megyéhez. A nyitramegyei községi és körjegyzők egylete a vármegye törvényhatóságához feliratot intézett, melyben felpanaszolják, hogy jelenlegi helyzetükben teljesen képtelenek a reájok háramló tömérdek munkának megfelelni. Az adóügyek, a sok nyilvántartás, a községi háztartási ügyek és a *mindinkább terhes állami anyakönyvvezetés* annyira igénybe veszik a jegyzőt, hogy a legnagyobb erőmegfeszítés mellett sem képes kötelességének eleget tenni. Kéri ennélfogva az egylet a megyei törvényhatóságot, hogy írjon fel a képviselőházhöz egy oly törvényes intézkedés iránt, mely a pénzügyi közigazgatásnak teljes elkülönítését és a kinstári követeleknek állami közegekkel való kezelését állapítaná meg.

Állami gyermekmenhely Nyitrán. A kiltásba helyezett nyitrai gyermekmenhely a nőegylet nagy gonddal kidolgozott, de szerencsétlen nyomdai betördelés folytán össze-vissza kuszált jelentésében foglalkozik. Kiemeljük belőle a következőket: Egyesületünk, a melynek irányá szintén a gyermekvédelem terén való működés, a kormány részéről azon kitüntető felszólítást nyerte, hogy a Nyitrán létesítendő állami gyermekmenedék hely szervezésével kapcsolatosan mostani rendszerünket olykép módosítsuk, hogy a gyámlításra szoruló fiugyermekeket (t. i. a menházból) az állami menedék helynek engedjük át, s a *jövőben menházunkban csak is leánygyermekeket helyezünk el*, hogy ilykép úgy nevelessi, mint eltartási szempontból minden kétségen felül üdvös azon mód alakuljon ki, hogy a Nyitrán létesítendő állami gyermekmenedék hely kerületi körzetéből gyámlításra szoruló fiugyermekek az állami, a leánygyermek pedig a mi menházunkban legyenek elhelyezhetők. Mult évi közgyűlésünk alkalmával elvi nehézség merült fel az elhelyezendő leánygyermek vallási különbözősége tekintetében, miután egyesületünk a keresztény vallás alapján lett megalkotva, s alapszabályai is ily értelmű meghatározásokat tartalmaznak; másrészt viszont tudvalevőleg az állami intézmények érvényesülésénél a vallási különbözőzetek nem lehetnek feltétlenül határozók; — továbbá, míg egyesületünk tevékenysége csak Nyitra vármegyére terjed ki, az állami gyermekmenedék helyek több vármegye területéről lesznek benepesítendők. Ez utóbbi körülményben rejlik nehézség már a mult évi közgyűlésen megnyilvánult véleménynek megfelelően leküzdhető lenne; ehhez képest az egyesület az alapszabályoknak ily értelmű módosítása ellen nehézségeket nem görditene; — a valláskülön-

bözősége alapuló akadály azonban részünkről el nem hárítható; ezt úgy az egyesületünk megalakulását, mint fennállásának letalaját képező vallási szellem s vallásnevelési vezérelvek, mint alapszabályainknak sarkalatos tételül kizárják. De eltekintve mindeztől is, ezen alapot mi magunk sem akarjuk mozgatni. A magyar kir. belügyminiszteriumban az állami gyermekmenedékhelyek szervezése érdekében mult év folyamán megtartott értekezletre egyesületünk is meghívott lett, s ezen titkárával képviseltette magát. Ezen értekezleten egyesületünk kétségét nyilvánította arra, hogy a fent ismertetett módon a fiugyermekeket átengedéssel menházákban csakis leánygyermekeket fog elhelyezni, de csakis korlátozott épületek csekély mérvű átalakítása után elérhető férhelyeknek megfelelő számban, s azon meghatározással, hogy a menházák tulajdonképeni gyermeklétszámán, 34-en felül elhelyezett gyermekek után a megfelelő tartási életfenntartási szakmákban való kiképzéséhez megkivánt költségeket is fedezze. Egyesületünk részéről ezen értekezleten a vallási különbözőségben rejlő elvi nehézség is fel lett hozva, s ennek elhárításul titkárunk részéről felhozott azon javaslat, hogy a Nyitrán létesítendő állami gyermekmenedékhely kerületi körzetéből a menházába való felvétellel igényvel bír, nem keresztény vallású leánygyermek az ország más menedékházába utaltassanak, — úgy a kormány jelenvolt képviselője, mint az értekezlet összesége által elfogadhatónak vélelmezett.

Végre egy őszinte hang. A „Nyitra-megyei Közlöny” ez évi 18-iki számában következő őszinte vallomást tesz: „A pártok csak eszközök a haza — illetve a hazai közérdek szolgálatában: a hosszú párturalom rendszerint odavezet, a minék tünetei immár Magyarországon is elég gyakran mutatkoznak, hogy a párt összetéveszté magát a haza fogalmával, s ellenzékéből csinál ellenséget, melynek még a lételet is megnehezíteni kell: holott a politikai s polgári jogokban való részvétel nem lenne szabad a kormánytól függővé tenni.” Teljesen igaz van a liberális lapnak, csak azt sajnáljuk, hogy ilyen későn teszi meg vallomását, mikor már a nyitrai liberális párt befolyása nincsen. Vagy talán azért szólalt meg oly őszintén, mert a liberális pártnak a lapra többé nincsen befolyása. Legalább a legutóbbi rudnói választás azt bizonyítja, hogy a szabad-élvűek nem igen követik a „Nyitra-megyei Közlöny” által hangoztatott elvet.

A hirdetés hatása. Egy németországi lapban a következő hirdetés jelent meg:

Ötven fillérnek beküldése mellett meg tudható, hogyan lehet naponta 20 márkát keresni minden fáradság nélkül. Cim itt és itt.

Az emberek rendre küldözgettek az 50 filléres belyegeket, de egyik sem kapott választ. Végre egy elkéseredett tudakozó személyesen kereste fel a hirdetőt, aki aztán bizalmasan megmondotta neki, hogy úgy lehet 20 márkát naponta keresni, hogy ha hasonló hirdetést közöl a lapokban Lán — ugymond — mióta én ezt a hirdetést közzé tettem, minden nap legalább 20 márká bevételem van a beküldött belyegekből, neha több is. — A kíváncsi kisse le volt hűtve e felelet által, de aztán meg is azt a kérdést kockáztatta meg, hogy hát mért nem felelt levelére. — Hja, — monda nyugodtan a kérdező — akkor már a pénzszerezés nem járt volna minden fáradság nélkül, már pedig én azt hirdetem, hogy minden fáradság nélkül.

A Sz. István társulat ez évi közgyűlésén sajnos hiányzott a hercegprímás. Fájdalmasan nélkülözzük az ország első főpapjának jelenletét az ország első és legregibb katolikus egyesületének nagygyűlésén. A Sz. István-társulat évi gyűlései valamikor Simor alatt nagyszabású katolikus tüntetések voltak. Az ott elhangzott primási beszéd mint egy vakító fényű faklya világított az egész országnak, foglalkoztatta az egész sajtót és megrezgettette a lelkesedés hurjait a hallgatóságban. A felolvasott beszéd soha sem teszi azt a hatást, amit egy mélyen átértett, a lelkesedés hangján elmondott ünnepi enunciatio kelteni szokott a hallgatóságban. Ezt már a felolvasás természete úgy hozza magával.

Felemlítjük csak azt a dramatikus hatást, mikor Simor bíborosnak egy ilyen, a meggyőződés legmélyebb hangján elmondott lángoló beszéde után felemelkedett Haynald kalocsai érsek és odalépte a hercegprímáshoz, az egész közgyűlés szemeláttára kezét csókolta Simornak. A közönség, mely a lelkes szónoklat behatása alatt ugyis elbűvölve állott, frenetikus tapsban adott kifejezést

elragadtatásának. És Haynald sohasem volt nagyobb, mint ebben a pillanatban, midőn a fellelkesült hallgatóság érzelmeinek ilyen váratlan kifejezést adott. — Az ország első főpapjának fájdalmas távolléte sajnos visszahatással van a társulatra is. A fényes egyházi törzskar, mely a hercegprímást környekezni szokta ilyenkor, most három főpásztor kivételével teljesen hiányzott. — A beszédet nem csak azért adta az Ursten, hogy az ember a gondolatait eltakarja vele, hanem némelykor arra is, hogy kifejezze azokat. A szentvédőnek természeti jogát, hogy fájalmát kifejezze, senki sem veheti el tőle. — Ne értsen bennünket félre senki, minket a legmélyebb tisztelet vezet a magas püspök kar iránt. Ezt érezzük, ezt akarjuk olvasóinkban is felköltetni és ápolni.

De valami bajnak kell lennie, melynek a „M. Állam” is kifejezést adott május 16. számában. Nagy katolikus célok elérésére a kisebb természetű, habár tán jogos apprehenziókon tegyük túl magunkat, mert a közönségnek szeme van. Az olvasó közönség nézi az újságot és összehasonlítja, hogy kik voltak a Sz. István társulat nagygyűlésén és kik voltak az ugyanazon este tartott udvari bálon és aztán helytelenül ugyan, de lehet, hogy olyan szándékot imputál az illetőknek, ami mindenesetre legtávolabb állott tőlök. (Itt az igazság kedvéért kijelentjük, hogy Bende püspök ömeltőségét, ki az udvari bálon a megjelentek közt szerepel, összetévesztették mással, mert ömeltősága agg korára való tekintettel, nem is távozott el Nyitráról.) Azért óhajtanánk volna, ha a Társulat vezetősege utját egyengetné azon netáni felreértéseknek, melyek katolikus céljaink elérésére benítőlag hatnak.

Becsületos megtaláló. Cseri János, emőkei napszámos Emőke és Csehi között az országuton egy értékes aranyórát talált. A becsületos megtaláló az esetet azonnal bejelentette a községi előjárásnak.

Marconi magyar versenytársa. A drótnélküli táviró feltalálója már nem egyedül a maga nemében s dicsőségében kisse elhomályosítja egy másik feltaláló, ki azért érdekel bennünket, mert zólyomi földink. Az amerikai lapok ugyanis hirdetik, hogy Murgács József wikes-barrei (North Main-Streete) katolikus pap olyan találmány tulajdonosa, mely Marconi világhírű találmányát jóval felülmúlja. Murgács József 38 éves zólyom-megyei Tajó községi születésű pap, 1896 óta Amerikában él. Egyetemi tanulmányait Budapesten és Bécsben fejezte be. Eleinte festő akart lenni s e czélból Münchenben Hockel műtermében töltött két évet s két ízben aranyérmét is nyert, (itt megemlítjük, hogy Murgács Józsefet Bende Imre nyitrai püspök úr taníttatta és elküldötte Münchenbe a saját költségén még besztecebányai püspök korában) de már ezalatt elektrotechnikával kezdett foglalkozni. Amerikában főleg ez irányú tanulmányai kedvéért ment ki, hol eleinte Tesla laboratóriumában működött. Wikes-Barreban ő szervezte a magyarországi tótok egyházközseget, templomot épített s azt sajátkezűleg festette ki. Találmányának értekesítése régett részvénytársaság alakult, mely az új drótnélküli távirórendszer szabadalmaztatni fogja, mert arról a szerény pap eddig nem gondoskodott.

Tanulságok a fővárosból. A szt. István-társulati nagygyűlésen örömmel láttuk, hogy Zichy Nándor graf teljesen dominálja a helyzetet a katolikusok társadalmában. Az általa szívesen látott alelnök-jelölt, az európai műveltségű győri kanonok, dr. Giesswein Sándor 371 szótöbbséggel lőa megválasztva a társulatra. Midőn ez öröndetes hírt a legnagyobb meglepéssel konstataljuk, nem hagyhatjuk említés nélkül a társulaton előfordult azon eseményt, melyet a lapok eddig elhallgattak. Midőn az alelnöki állásra valaki közbekialtotta dr. Komlóssy nevet olyan vihar keletkezett az egész teremben, melyből dr. Komlóssy ur sokkal többet olvashatott ki, mint hogy ennek a sokaságnak csupán dr. Giesswein kell. Kivehethe abból saját pályafutásának mennydörgve lesújtó kritikáját. Láthatta, hogy a vallain teljesen kibontott praelatusi piros köpeny nem képez elég erős vértzetet a katolikus közvelemény szuro itelele ellen. Hiába iparkodott szóhoz jutni, holthallaványan állott a háborgó töneggel szemben, mely meghallgatni sem akarta, még akkor sem, mikor sejtettük, hogy visszalépését akarja bejelenteni. Láthatta ez országos megrovásból, hogy ez nem egy epés újságírónak a saját hátsábján ellene elkövetett túszerkálása. Sajtóagányt ragadott a kath. közvelemény és elemi erővel sujtott a reszketve álló praelatusra. Csak annyi időt hiteleztek neki,

mig visszalépését bejelentette, amit szerencsés-jére meg is tett. — Nem volt szerencsés a visszalépés indokolása sem, hogy t. i. azért lép vissza, mert a hercegprímás ugyis olyan szerepkört szánt neki, mely az alelnöki állással összerférhetetlen. Ha ugyanis valóban összerférhetetlen jövődő szereplése ez állással, ezt bejelenthetne volna előre az elnöknek, hiszen nem a gyűlés alatt értesült a hercegprímás tervéről és akkor megkímélhetne volna magát attól a viharos ellen-szeuvtől, mely nevének felemlítésénél keletkezett.

Kérvényezési számla. Mult évi május 27-én zajlott le Zirce a képviselőválasztás, mely a néppárti Udvarý Ferec győzelmével végződött. A szabadelvű párt ebben meg nem nyugodva petícióval támada a tökéletesen tiszta, becsületos feyyerekkel megvivott választást. Egy álló esztendeig tartott, a mig a Kúria a kérvényt elintézte. A támadók mesterségesen húzták-halasztoták a bizonyítási eljárást, a sok zaklatásnak és herce-hurcának pedig az lett a vége, hogy a Kúria a választást érvényesnek nyilvánította, s egyúttal a kérvényezőket 17 ezer korona eljárási és ügyvédi költség megfizetésében elmarasztalta. Ez a számla bizonyára a petíciók gyógyszer-tárából került ki. Válgják a kérvényezők egészségére az elfogyasztott sok medicina.

A „Szenic és Vidéke” c. lap szerkesztője, — írják lapunknak Szenicről — a ki csak a minap túl akart licitálni a Szakolcán megjelenő Pokrok c. tót lap szerkesztőjén a „tót testvérek” iránt való szeretetében, mult vasárnap számban „Fogadd be a tótot a házba” című apró hireben ezeket írja: „Ezentúl már minden tót lesz, tót lesz a csizmakészítés, ruhavarrás, cipőfoltozás, kötélverés stb. talán még az akasztás is tót lesz, de ebben ök — t. i. kik minket Ázsiába küldenek vissza, ha tehetnek — csak passiv szerepet töltsenek be. Ezt kívánom nekik szíveimből.” — Csodálók, ha még ezután is kétségbe vonnák tót atyánkfiai a redakter úr nagy, mindent átölélő szeretetét. (Erre csak az a megjegyzésünk, hogy a Szenic és vidéke redaktoreit nemcsak a szenici tótok küldenek szívesen Ázsiába, hanem a hortobágyi magyarok is. Csak már egyszer menni akar-nának. Szerk.)

Pöstyén furdót f. é. május 7-ig 171 vendég látogatta. A vendégek névsorával egyide-jüleg a furdóbizottság közzétette a furdó-gyógy-alap számadását az 1902 ik évről. Az alapnak a mult évben 44,136 kor. bevétele volt, kiadásai pedig 32,922 koronára rugtak. A kiadások rova-tában a legmagasabb tételt a zenedij alkotja, mely meghaladja a 12,000 koronát, a legalacsonyabbat pedig az adó, mely mindössze 4 korona 12 fillért tett ki. Boldog Pöstyén, a hol nem az adóvégre-hajtás dobpergésével verik a taktust, hanem vig muzsika hangjai mellett táncolhatnak, már t. i. a kik ép lábúak.

Smidt-Circus Nyitrán. A mult hetekben hirdetett Smidt-fele Circus városunkban tartotta igen érdekes előadásait a vasártéren fölállított helyiségben. Igen előkelő közönség látogatta, és e pártolást meg is érdemlé, mert minden mutat-ványa igen sikerült, művészi vonalon állt. A mi a tulajdonképeni circus jellegét adja, a lovak idomi-tásának bemutatása sikerült, de egy előadáson, mely 12—15 pontból áll, össze-ien csak két pont-ban mutatják be; két kutya igen jól volt bedres-sirozva, a közönség zajosan tapsolta a levegőben hnynt bukfeneket. A lovaglók és a mű-tornászok ügyessége, az erőművésznő produkciói zajos tap-sokat arattak. A „dummer August” váratlan for-dulataival és szellemes megjegyzéseivel zajos der-ültséget keltett, különösen a gyermekekben, és ezeken nagyon jól mulatott a közönség. Ezen holt szezonban kellemben elszarokzik a közönség, miért is a társulat közönségünk figyelmét meg-érdemelte.

Hogy kolték el a lovak Érsekúj-várott? A f. hó 3. és 4-en megtartott XXI. nemzetközi lóvásár sikerének feltüntetetésére köz-lünk néhány adásvétel. Dóka, Zelizről — eladta Mariássynak Koltára 1030 kor. — Tóth, Perbete-ről — eladta Löwynak Pilsneure 620 kor. — Szeenci, Farnadról — eladta Curländernek Boroszlóra 730 k. — Tamás, Garam-Szt.-Györgyről — eladta Sztrán-szkynek Deutschbródra 1080 kor. — Szentiványi, Beládról — eladta Curländernek Boroszlóra 900 k. — Fleischmann, Perbeteről — eladta Pessina Gera-lomonak Milánóba 1100 kor. — Horzopt, Szered-ről — eladta Winternek Drezdába 800 kor. — Guttmann, Szeredről — eladta Freistädlernek Buda-pestre 1600 kor. — Curländer, Breslauról — el-adta Scheifnak Bécsbe 1000 kor. — Guttmann, Szeredről — eladta Tikusinszkynek Boroszlóra

1600 kor. — Ehrenfeld, Érsekújvárról — eladta Winternek Drezdába 800 kor. — Srolmuk, Pergeyeről — eladta Brandnak Oszwiecimba 600 kor. — Wertheimer, Ipolyagról — eladta Kutasz-nak Oszwiecimba (Galicia) 750 kor. — Ezen adatok eléggé illusztrálják, hogy ezen vásárra milyen anyag hajtattott fel, és hogy az mennyire európai jelentőségű, mert a legjobb és a legszebb anyagot a külföldiek vették meg és ezzel lőtenyésztesünk hírét széjjel viszik az egész Európában.

A gazdaközönség figyelmébe. A Nyitramegyei Gazdasági Egyesület tudatja a gazdaközönséggel, hogy a m. kir. kereskedelemügyi miniszter úr megengedte, hogy a trágyázási célból vett meszpor fuvardíjnak a tényleges súly, de legalább a használt kocsi raksúlyáért való fizetése mellett a m. kir. államvasutak és a dunántúli helyi érdekű vasut vonalain a II. kivételes díjszabás tételei hirdetményi uton érvényesíttessenek s egyidejűleg utasította a m. kir. államvasutak igazgatóságát arra, hogy ezen kedvezményt szabályszerű hirdetmény útján léptesse életbe.

Elfogott léghajó. E hó 7-én Bellus község határában a Malenica hegy tövében elterülő Kőnigsegg uradalom területén a mezei munkások bámulatára egy léghajó szállt le. A léghajó Bécsben reggel 7 órakor bocsátották fel és 9 órakor már Belluson leszállt. A megtaláló Szno-kár József béres 20 korona jutalomban részesült. Még megjegyzem, írja egyik barátunk, Kuna Pál, ottani slelkész ur. hogy körülbelül egy év előtt a bécsi Arzenálból szintén bocsátottak egy léghajót s ez szintén ugyanazon irányban repült, mint a most talált léghajó, s majdnem ugyanazon helyen szállt le az is, csak hogy nem a bellusi, hanem a szlopnai határban. A léghajón könnyen megtalálható helyen papírra jegyzett 4 nyelvű figyelemzetést találtak és pedig magyarul, németül, franciául és tótul. Nekem a francia nyelvű figyelemzetést sikerült megszereznem s ennek szövegét a következőkben adjuk:

„Aki megtalálja a hajót, kéretik, hogy ne érintse az eszközöket, melyek a léggömb sarkában vannak, ne dohányozzék s ne engedje meg, hogy mások dohányozzanak a léghajó közelében. Annak, aki megtalálja és becsomagolja a léggömböt, sarkát, hálót és a műszereket, 20 koronát fizet a bécsi katonai léghajó intézet. Ugyiszintén a csomagolás és a szállítás költségeit is megtéríti. Kéretik egyuttal a megtaláló, hogy röviden írja le a leszállás körülményeit, ha azokat megfigyelte, nevezetesen az esés sebességét, a hajó alakját, vajjon a horgony beakadt-e a földbe, s mennyi ideig tartott, míg a hajó teljesen összelapult?”

Vajjon Szno-kár József hazánkfia miképen felelt ezen kérdésekre, arról nem értesít tudósítónk.

Védekezés a gyümölcsfák rákbetegsége ellen. Ujabb időben egyre-másra fenyegetik gazdáinkat a különböző növényi betegségek és ellenségek. Ijesztő mértékben terjednek azok hol a mezőgazdasági terményeken, hol a szőlőben, hol pedig a gyümölcsben. — Egy ilyen veszedelmes betegség az alma és körtefák, de különösen az almafák rákbetegsége, mely abban nyilvánul, hogy a fák ágain lazaserű duganatok keletkeznek s azok evről-évre növekedve, tönkre teszik a fa kérget, sőt magát a fa testét is. A védekezés tekintetében e betegséggel szemben első teendője a gazdának az, hogy a rákfelekelyeket elpusztítsa és pedig akként, hogy a rákfelekelyes ágakat levágja, azokat elégeti s ezzel együtt elpusztítja a felekelyben levő gombát is. — Ha sajnálnánk valamely nagyobb ágat egészen levágni, avagy ha a rákfelekely a törzsön volna, az esetben a felekelyt le kell faragni egészen az egészséges farszigig, sőt még ebből is le kell metélni egy darabot s a levágott részeket gondosan össze kell szedni és elégetni. — Kivágás után desinficiálni kell a friss sebet. A desinficiálás erős rézgálic oldattal vagy pedig sűrű vasgálic-oldattal való megmosás útján történik. — Fertőtelenítés után tanácsos lesz a sebeket valami ke-

nőccsel is bekenni pl. rézgálic-szóda oldattal. Ha mindezek után a fák összes ágait bordóí lével bepermetezzük, ezzel tönkretéve a fára tapadt gombákat, megóvjuk fáinkat a későbbi betegedéstől. — Miután a rákbetegség kifejlődésére a különböző talaj és fekvési viszonyok igen nagy befolyással vannak, tanácsos lesz a talaj szellőztetéséről, annak tápanyagokkal való bővebb ellátásáról s a felesleges nedvesség elvezetéséről is gondoskodni, mert már ezen műveletekkel is nagyban megakadályozhatjuk a rákbetegség továbbterjedését.

Hogyan lehet olcsón ebédelni. Az amerikai World következő józsu ebédhistoriát mond el. Egy amerikai étkezőben egy ur nagyobb szabasu ebédet rendelt, s az ebéd vége felé asztalához ül egy látszólag ismeretlen ember, aki egy sandwich-et (sonkás zsemlyét) rendelt meg. Az amerikai vendéglőkben az a szokás, hogy a fogyasztó vendég nem a pincérnek fizet, hanem az utolsó fogásnál kap egy számlát, melyet aztán a pénztárnál kiegyenlít. A nagyebédu úr kapott egy számlát 1 dollár 85 centról, míg a másik, aki csak egy sandwich-et rendelt, 10 centról szóló számlát kapott. Míg ez utóbbi elmélyedt ujsága olvasásába, azalatt a másik elesente az olcsó számlát s ezzel a pénztárhoz távozott. Később a másik úr észrevéen az otthagytott számlát, felháborodva hívja a pincért: Hallja, mit kaptam én? — Egy sandwichet, volt a válasz. — Hát hogy mer ezert nekem 1 dollár 85 centet felszámítani? — A kellaer észrevette a csalást és megmondotta, hogy az a másik úr kicserélte a számlákat. — Ahoz nekem semmi közöm, mondá az úr, én csak nem fogom másnak az ebédjét fizetni. — Hogy nagyobb botrány ne legyen a dologból, a pincér kiállított egy új számlát 10 centról, melyet a vendég a pénztárnál kiegyenlített. Azután pedig kiment s az utcáron találkozik előbbi asztaltársával, kivel össze volt beszélve, s ki azt mondja neki: — Most már menjünk egy másik restaurációba és te ebédelj meg előbb, én majd azután jövök és sandwichet rendelék 10 centrért.

Ennél még olcsóbb ebédhez jutott egy elegáns hölgy a bécsi Sacher-szállóban. A hölgy egy mintegy 6 éves kis lánykával jött és egy chambre-separéé-ben pompás ebédet parancsolt. Még pezsgó sem hiányzott. Az ebéd végén hanyagul magára veszi felöltőjét és azt mondja a kis leánykának: Várj kis gyermekem, mindjárt visszajövök. — De csak nem jött vissza. A kis lányka már nyugtalanlankodni kezdett s egyszerre indulni kezd kifelé. A pincér észreveszi és marasztalja, hogy várja meg a mamát. — Hiszen az nem a mama, — mondja a kis lány. — Hát kicsoda? — Én nem

tudom. — Hogy, hogy? — Hát ugy, hogy engem előfogott az utcán és azt mondotta, hogy jöjjenek be velem, itt kapok epret is, meg tortát is ebédre. Én nem tudom, kicsoda, soha sem láttam az előtt. — A szelhámos nőnek az ebédje még olcsóbb volt, mint az amerikai svindleré.

Elővigyázat szükséges. Nagyrabesült háziasszonyaink saját érdekében ismételten figyelmeztetnek, hogy a kedvelt és egy évtizednél már tovább miadennütt kitűnőnek bizonyult Kathreiner-fele Kneipp-malátakávé csak a zárt eredeti csomagokban Kneipp páter védjeggyel valódi. Csak a Kathreiner-fele Kneipp-malátakávé bírja a bakkávé ízét és zamátját, a miért is mint pótlék a kávéitalhoz, azt finomabbá, enyhébbé és az inynek kellemesebbé teszi. Bakkávé hozzáadás nélkül is a Kathreiner fele Kneipp-malátakávé kiválóan jóízű és az egyedüli megfelelő pótlás annak helyébe. Ellenben, a mit nyitva mérlegelve árusítanak, mindig csak egyszerűen pörkölt árpa vagy malata, de *soha sem* Kathreiner!

1896. évi orsz. kiállításon díjjal kitüntetve.

JUHARI ÉS FURDA

templomfestők

Nyitrán, Káptalan-utca 17. sz.

Ajánljuk a nagyérdemű közönségnek
ujjonnan kibővített és

templomfestészet

céljaira a legtökéletesebben berendezett üzletünket, melyben **templomok festését, oltárok és képek renoválását, valamint új oltárképek festését, szobrok polichromirozását** s ezeknek ugy középkori, mint legújabb stílus kidolgozását **jutányos árak mellett** elvállaljuk.

Kiváló tisztelettel

15—25.

JUHARI ÉS FURDA,

templomfestők.

Költségelőirányzatok és tervezetek ingyen.

SZABÓ IMRE

diszes temetkezési vállalata Nyitrán.

Lakás: Vikárius-utca 5. sz. || Üzlethelyiség: Hid-utca 1. sz.

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR

Kronsteiner Károly Bécs, III. Hauptstr. 120

(saját házában).

Aranyérmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építő-mesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E viharmentes homlokzat-festékek, melyek mészen földhatók, száraz állapotban, poralakban és 46 különböző mintában kilónként 16 krtól fölfelé szállíthatnak és a mi a festék színtisztségét és tartósságát illeti, azonos az **olajfestékekkel**.

200 korona jutalék utánzások kimutatásáért.

Mintakártya, ugyszintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve.

LEGJUTÁNYOSABB CSÉPLÉSI SZÉN

az elsőrendű tatai brikett és tatai darabos szén.

A porosz szenet is teljesen pótolja.

==== **Pontos és gyors kiszolgálás!** ====

Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 19. sz.

3-3

Hirdetmény.

Tekintettel arra, hogy folyó hó 1-jétől vasuti szállítmányokról szóló értesítések a feleknek a vasut által kézbesítettek, ezuttal szállítási szolgálatainkat a t. c. közönségnek ajánljuk azon kéréssel, hogy esetleges rendeléseiket **szállítási irodánkba Erzsébet-út 10. sz.** alá juttatni szíveskedjenek, a hol a legpontosabb kiszolgáltatást biztosítjuk.

Tisztelettel
HIRSCHFELD és LESZNER
szállítók.

3-3.

Szt.-Anna

Malátalikőr a legjobb és legegészségesebb üdítő ital kellemes ízű és zamatu egy palack 2 korona 30 fillér.

Malátakeserű kiváló gyomorerősítő turistáknak és vadászoknak kedvenc és nélkülözhetetlen itala egy palack 2 k. 30.

Malátacakes kitünő táp és teasütemény, elsőrendű tanárok és orvosok ajánlják egy nagy doboz 2 k., kis doboz 50 f.

Fenti készítmények mind tiszta malátából készülnek kitünő minőségűek élvezetük kellemes és hatásban felülmúlnak minden ilyenmű gyártmányt.

Kapható csakis eredeti csomagokban Nyitrán:
Aitner Ferenc, Kubányi István cégeknél.

3-3

SZUPERFOSZFÁTOT, Stassfurti káinitot

szavatolt 12.4% tiszta káli = 23-24% kén-savas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót

szavatolt 40% tiszta káli = 74-76% kén-savas káli tartalommal,

Kovasavas kálit

(dohánytrágyázásra), továbbá

mindennemű egyéb **mütrágyaféléket**, azonkívül

Rézgálicot (98-99%)

elismert kitünő minőségben legolesóbban szállít a

„HUNGÁRIA“ mütrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság

Budapest, V. Fürdő-utca 8.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a hírneves és gyógyhatásu

valódi francia „Louis de Salignac és Társa“ COGNAC

egyedüli lerakatát Nyitra és Nyitramegye területére

AITNER FERENC ur fűszer és csemege kereskedésének adtam át,

a hol az a legelőnyösebb árban szerezhető be.

Viszontelárusítóknak kedvezmény adatik.

13-18.

Kiváló tisztelettel

Louis de Salignac és Társa, Cognac.

Előnyös tőketörlesztéses jelzálog-kölcsönök!

A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete a tőketörlesztéses jelzálog-kölcsönökre nézve legújabbán a következő rendkívül előnyös föltételeket állapította meg:

1. Kölcsönt ad már 300 koronától kezdve.
2. Kölcsönt ad kívánatra úgy, hogy a kölcsönvevő a teljes összeget kapja meg készpénzben leolvassa (s nem záloglevelekben).
3. Kamatok címén sem történik levonás, mert a részletek mindig félévénként utólag fizetendők.

4. A kölcsön fölvehető 20, vagy 30, vagy 40, vagy 50 évi törlesztésre, mely esetekben a törlesztési hányad (tőke és kamat együtt véve) 5-26%-8%-ig változik. Záloglevéli árfolyam szerint lehet kölcsönt kapni 4-90%-ra is.
5. A kölcsönt az adós bármikor fizetheti vissza akár egészben, akár részben, anélkül

hogy ezért külön díjat vagy térítést fizetne, csak köteles félévvel előbb fölmondani.

6. A becslési adatokat az intézet önmaga, saját kölcségén szerzi be és csak a kölcsönből vonja le.

7. A jól fölszerelt kérvények nyole nap alatt okvetlenül érdemleges elintéztést nyernek.

A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete Nyitra székhelyvel egy vidéki képviselőt állított fel s ennek — a szomszéd megyék határos területeire is kiható — vezetésével

MÉREY LAJOS nyitrai ügyvéd urat bizta meg, kihez a kölcsöntkérő ügyfelek teljes bizalommal fordulhatnak s tőle minden további fölvilágosítást díjmentesen nyerhetnek.

KISBIRTOKOSOK ORSZ. FÖLDHITELINTÉZETE.

Legmegbízhatóbb cég!!

SULGÁN ANDRÁS

cipész

a nyitrai 14. honv d-nyalozzered tisztikari szállító
Nyitra, Megyeház-utca 10.

Készít mindennemű cipőket a legjobb anyagból a lelegegánsabb kivitelben ortopédiai rendszer szerint.

Továbbá készít tisztí lovagló csizmát mérték után a legelőnyösebb feltételek mellett. — Készítményeit kívánatra a zsolnai iparkiallitásra is előállítja saját cipész-műhelyében.

Gyors és pontos kiszolgálás!

HIRDETÉSEK
"NYITRAMEGYEI SZEMLE"
részére jutányosan felvételnek.

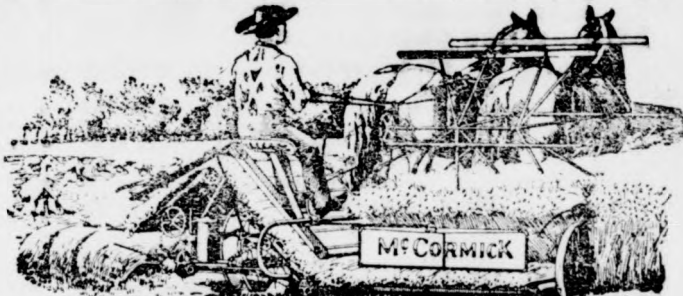
Mc. Gormick Harvesting Machine Company

(Chicagói aratógépgyár.)

KNECHT J. E., igazgató.

Budapest, V., Váci-út 30.

Katalógusok ingyen és bérmentve.

Felvilágosítással készséggel szolgálunk.

Gyártmányok: Kévektőgép, „Daisy” marokrakó aratógép, fűkaszáló-gép, szénagyűjtő gereblye és „Manila” kévektőfonal gyártmányai.
Évi gyártmány 362.000 gép. Képviseelő: Verő Sándor úr.

Hímző-munkákra kiválóan alkalmas

Pfaff-VARRÓGÉPEIT

ajánlja **Szlávik Konstantin**

= Nyitra, Plébánia-utca 4. szám. =

A Pfaff-varrógépek — eltérőleg egyéb gyártmányoktól — aczél-alkatrészekből állanak az utolsó csavarig.

Erős anyagok feldolgozására, mint ipari gépek első helyen állanak. Tartósságuknál fogva hosszú időre szóló irásbeli jótállást biztosítok.

Javításokat elfogadok.

Arjegyzék ingyen.

Kiváló tisztelettel

Szlávik Konstantin
mechanikus, optikus.

Kiadó lakás.

A Kalmár-utca 3. sz. ház emeletén lévő 4 utcai, 1 udvari szobából, előszoba, konyha, éleškamra és mellékhelyiségekből álló lakás f. é. nov. 1-ére kiadó. Bővebb felvilágosítás a házmesternél szerezhető.

EGY TANULÓ

— jó házból — felvétetik

BIFFL JÁNOS uri divat üzletében
NYITRÁN

Gazdatársaim figyelmébe!

Mint a budapesti „Derby-melasse erőtakar-
mány-gyár részv.-társaság” vezérképviselője, van
szerencsém értesökre adni, hogy Nagy-Tapolcsány
és vidékére a „Derby-Melasse” kizárólagos
árusítását Weisz Mór úr nagy-tapol-
csányi lakos vette át, a ki Nagytapol-
csányban kicsinybeni eladásra „Derby-Melas-
sét” raktáron tart.

Együttal figyelmeztetem a t. gazdaközönsé-
get, hogy Weisz Mór nagy-tapolcsányi czégen ki-
vül, az ottani vidéken senki más „Derby-Me-
lasse” eladásával megbizva nincsen és hogy a
konkurrencia által esetleg más minőségű, ehhez
hasznoló nevű takarmányt „Derby-Melasse”
néven ne vegyen.

Legközelebb Nyitrán is raktár állittatik fel,
hogy kinél, azt a t. gazda urak tudomására fo-
gom adni.

Tisztelettel 3-3

Bárány Mihály,

„Derby-Melasse-gyár r.-t.” vezérképviselője
Nyitra-, Pozsony- és Trencsénmegyében.

PÉCS EDE

fűszer, csemege, bor és ásványviz-
kereskedő Nyitrán, Megyeház-u.

ajánlja az idényhez alkalmas
cikkeit, mérsékelt árban.

LIPTÓI TAVASZI TÚRÓ.

Különlegesség: 1, 1 kilós bödönökben és szabadon.

Friss töltésű hazai és külföldi

ÁSVÁNYVIZEK NAGYRAKTÁRA.

o o HAZAI o o		o o KÜLFÖLDI o o	
ásvány- és gyógyvizek:		ásvány- és gyógyvizek:	
Borszéki	Hunyadi	Billini	Karlsbadi
Budai	Salvátor	Emsi	Marienbadi
Luh	Parádi	Giesshübl	Preblau
POLENAI	Csizi	Guber	Ronecgnoi
Szolnyai	Mohai	Gleichenbergi	Rohitsi
Margit	Szántói	Hali	Seltersi
			Levico

A földművelésügyi magyar királyi
minisztérium felügyelete alatt álló

**Magyar Kir. Országos Köz-
ponti Mintapince palackborai:**

Fehér borok:	Vörös borok:
Magyarádi	Burgundi
Noszméyi	Szegszárdi
Ermelléki	Villányi
Pécsi	Kadar, gróf Apponyi
Br. Apoc, tramin	Villányi, gróf Andrássy
Badaecsonyi Pauler Tivadár	Egri, (Visontai borvidék)
Muskotály Jantsics	Ménesi (Magyarádi borvi- dék)
Balaton rissling	Visontai, Koppély Géza
Balaton gyöngye	Sashogyi
Hegyfaljai	Bikavér Egri
Sanvignon, gróf Teleky	
László Gyula termése	

Tokaji aszú bor: 1 puttonyos, 2 puttonyos, 3 puttonyos, 8-10

„RAFFIA” I-ső rendű, világos.
Legjobb és legolcsóbb
szőlőköző anyag. — 5 kilogramm vételnél előnyös ár.

RÉZGALIC (kékkő) 98-99/0.
Szép kék jegecekben;
peronospora elleni védekezésnél eddig legjobb és
leghatásosabbnak elismert szer.

JEGYZÉKE az
55.000 nyereménynek.
Legnagyobb nyeremény a legserencésebb esetben:
1.000.000 korona.

As összes nyeremények 5 hónap alatt kisorsoltatnak és készpénzben fizetendők.

1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
2 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	50000
1 " "	40000
1 " "	30000
3 " "	25000
5 " "	20000
5 " "	15000
36 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
437 " "	2000
803 " "	1000
1528 " "	500
140 " "	300
34450 " "	200
4850 " "	170
4850 " "	130
100 " "	100
4250 " "	80
3350 " "	40
55.000 nyer. árt. értéke	14.459.000

**Kiváló szerencse
TÖRÖK-nél.**

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk.
Tíz millió koronánál többet nyertek ná-
lunk nagyrebecsült vevőink.

Az egész világ legesélydúsabb sorsjátéka a mi m.
kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nemsokára
újból kezdetet vesz.

110.000 sorsjegy 55.000
pénznyereménygel sorsoltatik ki, tehát az
összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási
jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen **Tizennégy millió**
459.000 koronát, egy hatalmas összeget sor-
soltak ki. Az egész vállalat állami felügyelet
alatt áll.

Az I-ső osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerű
betétjei a következők:

egy nyolcad (1/8) frt	—,75	vagyis	150 korona
egy negyed (1/4) "	1,50	"	3.— "
egy fél (1/2) "	3.—	"	6.— "
egy egész (1) "	6.—	"	12.— "

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy a **pénz**
beküldése ellenében küldjük szét. Hivatalos
tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azon-
nal, de legkésőbb

f. é. május hó 22-ig
mely napon a kuzás megkezdődik,
bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Tsa.

bankháza Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főirndánk osztálysorsjáték osztályai: **Főüzlet: VI.,**
Teréz-körút 46 a. Fiókok: 1. Váci-körút 4.
2. Múzeum-körút II. 3. Erzsébet-körút 54.

Rendelőlevél levágandó. TÖRÖK A. és TÁRSA bankháza Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a
hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget _____ kor. összegben utánvételezni kérem
— postautalvánnyal küldöm — mellékelem bankjegyek-
ben (bélyegeken). — A nem tetsző törörendő!

Pontos cím: _____

FELTÜNŐ UJDONSÁG!

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó
egyszer veszi és többé mászt nem szíhat.

legjobb valódi francia

== SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY. ==

Huszár István könyvnyomdája Nyitrán.